

Veiligheidsbeleid, omgangsvormen en schoolregels

Op De Nijepoort wordt actief door leerkrachten en leerlingen gewerkt aan een klimaat waarin er ruimte, aandacht en veiligheid voor iedereen is. Slechts wanneer je jezelf veilig voelt, kun je je werk goed doen en jezelf optimaal ontwikkelen. Een goed veiligheidsbeleid zorgt ervoor dat hiertoe de juiste omgeving geschapen en bewaakt wordt. Onze schoolregels spelen hierin een belangrijke rol. Zij zorgen ervoor, dat de omgangsvormen die wij nastreven bij de leerlingen expliciet gemaakt worden. Maandelijks wordt een van de schoolregels in de gehele school centraal gesteld en in alle groepen besproken. Er worden lessen gegeven vanuit onze methode voor sociaal-emotionele ontwikkeling om de omgangsregels bij de kinderen nader handen en voeten te geven. In die lessen worden verhalen verteld of voorgelezen, situaties geschetst of nagespeeld en oplossingen en meningen van de kinderen gevraagd. Daarnaast worden incidenten die zich voordoen bij het werken en spelen op onze school met de betreffende kinderen of zo nodig met de gehele groep nagesproken en opgelost. Waar nodig en mogelijk gebruiken we het materiaal van "de veilige school 2000" om ons werk te ondersteunen.

Onze schoolregels zijn:

De Schoolregels van De Nijepoort

Ik vind dat iedereen zich binnen en buiten school **veilig** moet kunnen voelen. Daarom houd ik me aan de volgende regels:

1. Ik respecteer iedereen en ik ben beleefd tegen iedereen in gedrag, taalgebruik en houding.
2. Ik luister naar alle leerkrachten en ander personeel, niet alleen naar mijn eigen juf of meester.
3. Ik loop en werk rustig in de klas, op de gang en in de hal; dan kan iedereen goed zijn werk doen.
4. In de klas stoer ik een ander niet; ik help een ander wel.
5. Als iemand mij hindert, vraag ik haar of hem daarmee te stoppen. Als dat niet helpt, vraag ik een juf of een meester om hulp.
6. Ik gebruik binnen en buiten de school geen geweld. Ruzie los ik pratend op, niet met armen en benen.
7. Ik scheld niet en ik doe niet mee aan uitlachen, roddelen of pesten.
8. Ik ben zuinig op de spullen van school, van een ander en van mijzelf. Ik zorg voor een nette klas en een opgeruimde school.
9. Ik werk eraan mee, dat iedereen zich aan deze regels kan houden.

In de volgende hoofdstukken staan het omgangsconvenant, het STOP = STOP-protocol en het protocol voor het schoolplein voor de leerkrachten. Het STOP = STOP-protocol gebruiken wij om naar de kinderen een handvat te hebben hoe te handelen bij dreigende conflictsituaties. Het omgangsconvenant geeft de contouren en achtergronden van ons veiligheidsbeleid aan. Het protocol voor het schoolplein voor de leerkrachten geeft aanwijzingen voor leerkrachten hoe te handelen bij laakbaar gedrag van kinderen. Indien zich herhaaldelijk vervelende situaties voordoen, kan het zinvol zijn het omgangsconvenant met (een groep) ouders en (een groep) kinderen te bespreken en te ondertekenen.

OMGANGSCONVENANT

In een omgangskonvenant worden sociale afspraken en de omgangsregels vastgelegd om een goede gang van zaken in het omgaan met elkaar te waarborgen.

- Onderstaande afspraken gelden voor:
1. Leerlingen onderling
  2. Docenten naar leerlingen
  3. Leerlingen naar docenten
  4. Docenten onderling
  5. Docenten naar ouders
  6. Ouders naar docenten

Over WAT (uitgangspunten) wij met elkaar afspreken, omdat we het belangrijk vinden:

1. Wij gaan met respect met elkaar om.
2. Wij spreken met respect over elkaar en elkaars levensovertuiging.
3. Wij bewaken de privacy van alle betrokkenen.
4. Wij zorgen goed voor alles wat groeit en bloeit.
5. Wij zorgen ervoor dat leerlingen goed kunnen leren.
6. Wij zorgen ervoor dat de docenten goed les kunnen geven.
7. Wij zorgen ervoor dat iedereen zich op onze school veilig voelt.
8. Wij zorgen voor veiligheid in en om de school.
9. Wij zorgen goed voor de spullen van onszelf, de ander en de school.
10. Wij zorgen ervoor dat we goed kunnen samenwerken en dat iedereen erbij hoort.
11. Wij lossen zoveel mogelijk zelfstandig de problemen op.

De volgende **waarden** vinden we belangrijk en liggen hieraan ten grondslag:

1. **RELATIE**
We staan altijd in relatie tot elkaar, tot onze levensovertuiging, tot de natuur en tot onze materiële middelen.
We hebben elkaar nodig om te kunnen leven en bestaan. We zijn op elkaar en onze omgeving aangewezen.
We dragen allemaal bij tot een goed pedagogisch klimaat.
We gaan uit van vertrouwen en stellen vertrouwen in elkaar.
2. **RESPECT**
We hebben het recht om waardig te leven en in het leven te staan.
We vinden de ander netzo belangrijk als onszelf. We gaan fatsoenlijk en plezierig met elkaar om. We houden rekening met elkaar.
3. **ZORGZAAMHEID**
We zijn er om voor onszelf en de ander het leven aangenaam te maken en voldoening te ervaren. Dit in een veilige omgeving, waarin we ons prettig voelen en we ons gewaardeerd weten om wie we zijn.
4. **SAMENWERKEN**

In het spel van geven en ontvangen willen wij het leven de moeite waard maken. We willen elkaar het gevoel geven dat de ander ertoe doet en erbij hoort. Het samen doen van dingen geeft een meerwaarde.

5. VERANTWOORDELIJKHEID

Wij willen ons uitspreken over de motieven van ons handelen en daarbij respectvol rekening houden met elkaar.

We willen zorgzaam zijn voor elkaar en de ander daarbij in zijn waarde laten.

6. ZELFSTANDIGHEID

Wij zijn naar ons vermogen competent om te denken, te voelen, te willen en te handelen. Dit in de relatie en de situatie waarin we staan, met inachtneming van het bovenstaande.

Bovenstaande leidt tot de volgende **normen**, over HOE (omgangs- en gedragsregels) wij met elkaar omgaan:

ZO ZIJN ONZE MANIEREN:

1. Wij spreken op een nette manier met elkaar en over elkaar.
2. Wij luisteren naar elkaar en laten elkaar uitpraten.
3. Wij gebruiken de spullen van een ander pas nadat we dit eerst hebben gevraagd.
4. Wij noemen iedereen bij zijn eigen voornaam of achternaam.
5. Wij spelen en werken zoveel mogelijk samen, zonder iemand uit te sluiten.
6. Wij helpen elkaar bij het spelen, leren of werken als dat nodig is of als een ander daarom vraagt.
7. Wij lossen zoveel mogelijk zelfstandig onze problemen op.
8. Wij vragen hulp bij een docent als een ruzie blijft voortduren.
9. Wij blijven van elkaar af als de ander daar geen prijs op stelt.
10. Wij willen pesten voorkomen door elkaar het gevoel te geven dat iedereen erbij hoort.
11. Wij zeggen bij plagen of pesten “Stop, houd op” en daar moet naar geluisterd worden.
12. Wij zeggen het tegen een docent als er gepest wordt, dit is geen klikken.

Ondergetekende verklaart zich akkoord met bovenstaande normen en waarden en de daaruit voortkomende omgangsregels.

Datum:

Plaats:

Naam:

Handtekening:

STOP = STOP-protocol

Op de Nijepoort zorgen we ervoor dat iedereen zich veilig kan voelen. Jezelf veilig voelen betekent dat je erbij hoort en dat anderen je niet pesten, buiten sluiten of pijn doen. Daarom letten we allemaal op de schoolregels. Regel 5, 6 en 7 gaan erover.

5. Als iemand mij hindert, vraag ik haar of hem daarmee te stoppen. Als dat niet helpt, vraag ik een juf of een meester om hulp.
6. Ik gebruik binnen en buiten de school geen geweld. Ruzie los ik pratend op, niet met armen en benen.
7. Ik scheld niet en ik doe niet mee aan uitlachen, roddelen of pesten.

De volgende regels gelden dus:

- je mag elkaar geen pijn doen (dit betekent: niet slaan, schoppen, schelden, pesten, roddelen, uitsluiten enz.)
- als iemand STOP zegt, dan moet je ernaar luisteren. STOP = STOP !
- als een ander kind je hindert, dan gebruik je dit stappenplan van STOP = STOP

Stap 1

Zeg duidelijk tegen dat kind: "STOP, dat wil ik niet. Dat is niet leuk".

Stap 2

Zeg nogmaals (iets duidelijker, iets harder): "Hou op, heb je me niet gehoord? Dat wil ik niet!"

Stap 3

Zeg: "Als je nu niet ophoudt dan ga ik naar de meester of de juf."

Stap 4

Ga het vertellen aan de meester of de juf. Zeg: "Nu ga ik naar de meester of de juf".

De leerkrachten zien erop toe dat de kinderen binnen het STOP = STOP protocol zich aan deze regels houden.

- a) wanneer een kind een ander kind pijn doet en u ziet dit als leerkracht grijpt u in door te zeggen: 'Hou daar mee op! Je doet iemand pijn. Dat mag niet.'
(Wanneer u als leerkracht niet ingrijpt terwijl u deze overtreding van de regels ziet, dan geeft u impliciet de verwarrende boodschap dat u dit elkaar pijn doen toch toelaat.) Meestal is deze ingreep voldoende. Soms echter kan het vergrijp dermate ernstig zijn dat er een passende sanctie dient te volgen.
- b) wanneer een kind toch doorgaat als een ander kind 'STOP' heeft gezegd, en u ziet dit als leerkracht, grijpt u in door te zeggen: 'Hou daar mee op! Er wordt gezegd stoppen! En STOP betekent ook STOP!
(Wanneer u als leerkracht niet ingrijpt terwijl u deze overtreding van de regels ziet, dan geeft u impliciet de verwarrende boodschap dat u dit doorgaan, terwijl iemand een grens aangeeft, toch toelaat.) Meestal is deze ingreep voldoende. Soms echter kan het vergrijp dermate ernstig zijn dat er een passende sanctie dient te volgen.
- c) grijp in volgens uw protocol voor het schoolplein.

De leerkrachten onderhouden STOP = STOP:

- a) oefen regelmatig de vier stappen met de kinderen dmv. toneelstukjes, tekeningen of verhaaltjes.
- b) laat de kinderen de stappen uit hun hoofd leren.
- c) maak een lijst met de kinderen wanneer je nou bijvoorbeeld STOP kan zeggen.
- d) prijs kinderen die zich aan de regels houden.
- e) bespreek met de kinderen eventuele beloningen, als blijkt dat zij wat extra motivering nodig hebben.
- f) bespreek met de kinderen eventuele sancties, als blijkt dat zij zich onvoldoende aan de regels houden.

PROTOCOL VOOR HET SCHOOLPLEIN

(voor de leerkrachten)

1. Een kind dat een overtreding maakt krijgt een waarschuwing. Indien het vergrijp te ernstig is volgt direct de volgende stap.
2. Wie nogmaals een overtreding maakt wordt naar een vaste time-out plaats gestuurd op het schoolplein, onder de letters "De Nijepoort". Kinderen t/m groep 4 gaan staan nadenken in de nabijheid van de eigen leerkracht. Het kind moet hier gaan staan in afwachting van het teken van de pleinwacht dat het weer mee kan gaan doen. Dit teken volgt na enkele minuten als het kind al die tijd zonder te storen op de time-out plek is gebleven. Stel de kinderen na deze minuten de volgende twee: 'Wat ging hier net mis?' en 'Hoe moet het wel?' Worden deze twee vragen goed beantwoord en op een goede rustige toon, dan mag het kind weer mee gaan spelen. Kan het kind de vragen niet rustig beantwoorden, vertel dan aan het kind dat je over een minuutje nog eens die vragen komt stellen, en dat kind als het de vragen dan rustig kan beantwoorden weer mee mag gaan spelen.
3. Wie, van groep 5 t/m 8, dan nogmaals een overtreding maakt wordt naar binnen gestuurd naar een vaste time-out plek in school: een grote tafel in de gemeenschapsruimte. Het kind moet daar gaan zitten in afwachting van de pleinwacht of de ondertussen geïnformeerde leerkracht. Deze komt na de pauze bij het kind. Aan het kind wordt zakelijk meegedeeld dat het de volgende pauze niet naar buiten mag (en strafwerk krijgt) i.v.m. de ernst en herhaling van het vergrijp. Wederom worden bovenstaande vragen gesteld. Als het kind de vragen op rustige toon kan beantwoorden, mag het de klas weer in. De ouders ontvangen schriftelijk of telefonisch bericht van de leerkracht. Bij een zeer ernstig vergrijp wordt direct een gele kaart uitgedeeld, en ter ondertekening meegegeven naar de ouders. Bij 3 gele kaarten in een schooljaar wordt i.s.m. het bestuur schorsing overwogen, of een andere strenge sanctie opgelegd.
4. Er zijn kinderen met beperkte sociale vaardigheden bij wie bovenstaande aanpak niet voldoende werkt. Zij hebben extra hulp nodig. Wanneer zo'n kind wederom een overtreding maakt, wordt het wel naar binnen gestuurd. De leerkracht spreekt verder met het kind af, dat het na school even moet blijven. Bespreek dan met het kind een beloningssysteem. Vertel dat u zich zorgen maakt over hoe het gaat op het schoolplein. Kennelijk is buitenspelen zonder overtredingen nog veel te moeilijk voor dit kind. Voor niemand is dit leuk. Daarom gaan we zorgen dat je dit gaat leren. Daarom voeren we een beloningssysteem in. Voor iedere pauze die jij buiten kan spelen zonder overtreding (maak voor het kind heel concreet wat u hiermee bedoelt. Bijvoorbeeld: zonder slaan of schoppen), verdien jij een stickertje op deze kaart. Heb je heel knap, vijf stickertjes bij elkaar verdient, dan krijg jij een beloning (maak voor het kind concreet wat u hiermee bedoelt. Bijvoorbeeld: dan mag jij een uurtje achter de computer of dan mag jij de klas en jezelf trakteren op een dropje uit de droppot.) Als je een overtreding maakt krijg je een waarschuwing. Bij een tweede overtreding moet je naar binnen en mag je de volgende pauze niet naar buiten. Stel de ouders hiervan telefonisch op de hoogte en vraag hen om hun medewerking. Dit beloningssysteem wordt volgehouden totdat het gewenste gedrag eigen is gemaakt.
5. Wanneer dit beloningssysteem niet lukt, bespreek dit dan met het team en laat de directeur van de school een ernstig gesprek voeren met het kind en de ouders.

6. Wanneer dit beloningssysteem onvoldoende uithaalt, laat de directeur dan hulpverlening of speciaal onderwijs adviseren aan de ouders.
7. Als uiterste maatregel dient er over te worden gegaan op (tijdelijke) schorsing. Want een dergelijke situatie is te onveilig voor het kind en is te onveilig voor deze school.